

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงานไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงานไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคแรงงานไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้อง สรุปได้ว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ ของพรรคแรงงานไทย เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคแรงงานไทย จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรค และข้อ ๕ คำอธิบายเครื่องหมายพรรค โดยมีสมาชิกเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๔ คน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งแจ้งให้พรรคแรงงานไทยชี้แจงและจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ปรากฏว่า การประชุมใหญ่วิสามัญครั้งดังกล่าว ไม่มีในบันทึกประจำวันของร้านอาหารว่าพรรคแรงงานไทยได้มาจัดการประชุมใหญ่แต่อย่างใด และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการตรวจสอบว่าผู้ที่ปรากฏลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๙ คน ไม่ได้เข้าประชุมใหญ่ในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และลายมือชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ลายมือชื่อของตน ส่วนผู้มีรายชื่อที่ไปทำงานอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๖ คน ได้ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ไม่ได้เข้าประชุมใหญ่พรรคครั้งดังกล่าวและไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม และในจำนวนนี้ ๑ คน ให้ถ้อยคำที่เคยเป็นสมาชิกพรรคแรงงานไทยแต่ไม่ทราบว่าแต่งตั้งแต่เมื่อใด และได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคแรงงานไทยแล้ว การประชุมดังกล่าวจึงไม่ได้เข้าร่วมประชุมและลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมก็มีใช่ลายมือชื่อของตนเอง ทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ ของพรรคแรงงานไทยไม่ครบจำนวน ๑๐๐ คน ตามข้อบังคับพรรคแรงงานไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๙ และข้อ ๗๐ จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงานไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคแรงงานไทย โดยพันจ่าเอก ชิน ทับพลี หัวหน้าพรรคแรงงานไทย มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ ชี้แจงว่า พรรคแรงงานไทยได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ แต่มีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคจริง เพราะฉะนั้น ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้ การที่พรรคแรงงานไทยได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ เพื่อแก้ไขข้อบังคับพรรค แต่มีสมาชิกเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุมเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคแรงงานไทย ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอ

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคแรงงานไทย เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ในการประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ ของพรรคแรงงานไทย เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นการประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึง ๑๐๐ คน การดำเนินการประชุมของพรรคแรงงานไทยไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคแรงงานไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๙ และข้อ ๗๐ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ จึงมีเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคแรงงานไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคแรงงานไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคแรงงานไทย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔๕ ก วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

ย่อโดย นางฉัตรแก้ว เลิศไพฑูรย์
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ว
กลุ่มงานคดี ๑